

Na osnovu člana 82 stav 1 tač. 2 i 17 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na osmoj šednici prvog redovnog zasijedanja u 2010. godini, dana 9. jula 2010. godine, donijela je

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU CRNE GORE I REPUBLIKE ITALIJE
O IZGRADNJI PODMORSKE ELEKTRO-ENERGETSKE INTERKONEKCIJE
IZMEĐU PRENOSNIH MREŽA CRNE GORE I ITALIJE SA REALIZACIJOM
STRATEŠKOG PARTNERSTVA OPERATORA PRENOSNOG SISTEMA

Član 1

Potvrđuje se Sporazum između Crne Gore i Republike Italije o izgradnji podmorske elektro-energetske interkonekcije između prenosnih mreža Crne Gore i Italije sa realizacijom strateškog partnerstva operatora prenosnog sistema, potpisan u Rimu dana 6. februara 2010. godine, u originalu na crnogorskom, italijanskom i engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sprazuma između Crne Gore i Republike Italije o izgradnji podmorske elektro-energetske interkonekcije između prenosnih mreža Crne Gore i Italije sa realizacijom strateškog partnerstva operatora prenosnog sistema, na crnogorskom jeziku glasi:

SPORAZUM
IZMEĐU CRNE GORE I REPUBLIKE ITALIJE
O
IZGRADNJI PODMORSKE ELEKTRO-ENERGETSKE INTERKONEKCIJE IZMEĐU PRENOSNIH
MREŽA CRNE GORE I ITALIJE SA REALIZACIJOM STRATEŠKOG PARTNERSTVA OPERATORA
PRENOSNOG SISTEMA

Crna Gora i Republika Italija, (u daljem tekstu: Strane“) su,

uzimajući u obzir:

- Pristupanje Vlade Crne Gore *“Sporazumu koji je uspostavio energetska zajednicu”*, koji je potpisala 25. oktobra, 2005. godine u Atini, i u kojem se Crna Gora obavezuje da će implementirati pravni i regulatorni okvir Evropske unije u sektoru energetike, sa posebnim osvrtom na pravila za uspostavljanje regionalnog energetskog tržišta balkanskog regiona i njegove integracije ka unutrašnjem energetskom tržištu Evropske unije;
- Da je projekat interkonekcije između Crne Gore i Italije, od izuzetnog značaja za Strane i neposredno je značajan za jugoistočnu Evropu zbog doprinosa integraciji unutrašnjeg energetskog tržišta EU sa tržištem Energetske zajednice jugoistočne Evrope;
- Da je Terna Rete Elettrica Nazionale S.p.A (u daljem tekstu „Terna“) prenosni i sistemski operator u Italiji i da je Prenos ad Podgorica (u dalje tekstu „Prenos“), izdvajanjem iz Elektroprivrede Crne Gore, postao prenosni i sistemski operator u

- Crnoj Gori, kao i da su Terna i Prenos odgovorni za planiranje i razvoj prenosne mreže, sa posebnim naglaskom na interkonekzione vodove sa ostalim energetskim sistemima, u cilju obezbjeđivanja sigurnosti u isporuci električne energije sistemima i povećanja mogućnosti njene razmjene između zemalja;
- Da je 19. decembra 2007. godine potpisana Izjava od strane ministara za ekonomski razvoj Crne Gore i Republike Italije, koja predviđa „punu institucionalnu podršku u realizaciji studije izvodljivosti vezano za projekat nove elektro interkonekcije između Italije i Crne Gore“ i „razvoj i unapređenje crnogorske prenosne mreže vezano za Projekat“;
 - Da su Terna i Elektroprivreda Crne Gore ad Nikšić (u daljem tekstu „EPCG“) izradili „Studiju izvodljivosti za novu podmorsku HVDC interkonekciju između prenosnih mreža Italije i Crne Gore“, uz podršku Ministarstva za ekonomski razvoj Crne Gore, koja je ukazala na izvodljivost ovog projekta, pri čemu će podmorska interkonekcija „imati nazivnu snagu od 1.000 MW u tehničkoj šemi predloženoj i analiziranoj u okviru Studije izvodljivosti“ i predviđa priključenje na odnosnu italijansku i crnogorsku prenosnu mrežu od 400 kV u postojećoj Villanova stanici i budućoj Tivat - Kotor stanici;
 - Da je gore navedena Studija izvodljivosti utvrdila da su “nove prenosne infrastukture potrebne crnogorskoj mreži da bi se osiguralo puno korišćenje nove interkonekcije i obezbjedila razmjena električne energije s maksimalnim potencijalom u svim operativnim uslovima...” i da je u cilju osiguranja adekvatne koristi od nove interkonekcije za crnogorske i italijanske potrošače neophodno da Terna i Prenos (u daljem tekstu „Operatori prenosnog sistema“) budu zajedno direktno uključeni u realizaciju izgradnje potrebne prenosne infrastrukture u Crnoj Gori, paralelno sa izgradnjom podmorske interkonekcije između Italije i Crne Gore;
 - Da su Terna i EPCG, 13.oktobra 2008.godine potpisali „Ugovor o sprovođenju preliminarnog projekta i početka faze realizacije nove podmorske interkonekcije između prenosnih mreža Italije i Crne Gore“, a 23. februara 2009. godine zajednička Radna grupa je započela aktivnosti na sprovođenju tehničkog projekta;
 - Da su Terna i EPCG, 23.decembra 2008. godine potpisali „Ugovor o šemi relazacije nove podmorske elektro-energetske interkonekcije između Italije i Crne Gore“, koji definiše opštu šemu za ulaganja u novi interkonekcion sistem i uspostavljanje strateškog partnerstva između Terne i Prenosa, kroz moguće učešće Terne u akcijskom kapitalu Prenosa, putem dokapitalizacije;
 - Da je Prenos, 27. marta 2009. godine, registrovan kao akcionarsko društvo i da je od 06. aprila 2009. godine na listi crnogorskih berzi;
 - Da je 16. juna 2009. godine potpisan Memorandum o saradnji između Ministarstva ekonomije Crne Gore i Ministarstva za ekonomski razvoj Republike Italije u razvoju energetskog sektora;

Usaglasile sledeće:

Osnovne odredbe

Član 1

Strane daju institucionalnu podršku Operatorima prenosnog sistema, za izgradnju i puštanje u pogon novog elektro-energetskog interkonekcionog sistema između Italije i Crne Gore (u daljem tekstu „Novi interkonekcionni sistem“) i Razvojni plan za prenosne infrastrukture (u daljem tekstu „Razvojni plan“), koje su direktno povezane sa radom i punim korišćenjem Novog interkonekcionog sistema, kroz uspostavljanje strateškog partnerstva između Operatora prenosnog sistema (u daljem tekstu „Strateško partnerstvo“).

Član 2

Operatori prenosnog sistema će realizovati izgradnju Novog interkonekcionog sistema između Italije i Crne Gore na način što će:

- Terna realizovati izgradnju nove elektro-energetske interkonekzione veze između Italije i Crne Gore, (u daljem tekstu „Nova interkonekciona veza“), kao dijela prenosne mreže Italije i plana razvoja mreže Terne.
- Prenos će realizovati izgradnju infrastruktura koje su interne za crnogorsku prenosnu mrežu i direktno povezane sa radom i punim korišćenjem Nove interkonekzione veze (u daljem tekstu „Prateće mrežne infrastrukture“), kao dijela prenosne mreže Crne Gore i plana razvoja mreže Prenosa.

Strateško partnerstvo

Član 3

Strateško partnerstvo će, zbog izuzetne važnosti realizacije programa infrastrukturnog razvoja crnogorske prenosne mreže, koji je predmet ovog ugovora, omogućiti zajedničku izgradnju potrebne prenosne infrastrukture, paralelno sa izgradnjom Nove interkonekzione veze, kroz učešće Terne ili zavisnog društva koje je u njenom potpunom vlasništvu u akcijskom kapitalu Prenosa, putem dokapitalizacije.

Član 4

Uslovi Strateškog partnerstva, koji je dio pojedinačnog i neodvojivog ugovora sa izgradnjom i puštanjem u pogon Nove interkonekzione veze, biće definisani ugovorima, koji će posebno definisati:

- Pravo na upis novoizdatih akcija Prenosa od strane Terne (ili zavisnog društva koje je u njenom potpunom vlasništvu), u iznosu od najmanje 22% ukupnog osnovnog kapitala Prenosa radi ulaganja u crnogorsku prenosnu mrežu. Država Crna Gora će ostati većinski vlasnik Prenosa, sa pravom da imenuje nadpolovičnu većinu članova Odbora direktora i obezbijediće da Terna može imenovati 2 od 7 članova Odbora direktora Prenosa.
- Dogovori vezano za Strateško partnerstvo, biće realizovani putem direktnih pregovora između Operatora prenosnih sistema i Vlade Crne Gore i biće dio ugovora, koji će između ostalog uključiti Ugovor o kupoprodaji akcija emitovanih u procesu dokapitalizacije, Ugovor između akcionara i Ugovor o koordinaciji projekta.

Plan razvoja

Član 5

Operatori prenosnog sistema će početi sa realizacijom Plana razvoja prenosne infrastrukture koji je direktno u vezi sa radom i punim korišćenjem Nove interkonekcionne veze, a koji obuhvata „Prateće mrežne infrastrukture“ i nove interkonekcionne vodove kojima se unapređuje crnogorska granica sa susjednim zemljama („Dodatne mrežne infrastukture“).

Realizacija Plana razvoja će imati za cilj da osigura optimalnu upotrebu novog interkonekcionnog sistema za elektro-energetsku razmjenu između Italije i Crne Gore, kao i između Italije i jugoistočne Evrope i adekvatnu korist za crnogorske i italijanske potrošače u dugoročnom periodu.

U cilju podsticanja i podrške novim investicijama u energetska sektor, Vlada Crne Gore se obavezuje da implementira odredbe EU Regulative 1228/03 i 714/09.

Prateće i dodatne mrežne infrastrukture

Član 6

Prateće mrežne infrastrukture naročito će obuhvatiti:

- Mrežne konekcije između Nove interkonekcionne veze i postojeće 400 kV prenosne mreže Crne Gore i
- Novi 400 kV prenosni vod između Pljevalja i Tivat - Kotor.

Dodatne mrežne infrastrukture će obuhvatiti:

- Novi 400 kV interkonekcionni vod između Crne Gore i Bosne i Hercegovine i/ili novi 400 kV interkonekcionni vod između Crne Gore i Srbije;

Dodatne mrežne infrastrukture iz stava 2 ovog člana će se realizovati na način da osiguraju adekvatne koristi za crnogorske i italijanske krajnje potrošače, kao i da se obezbijedi potpuno korišćenje Nove interkonekcionne veze.

U skladu sa EU Regulativnom 1228/03 i 714/09 i odredbama crnogorske legislative u energetska sektoru, Terna i Prenos će, na osnovu fizibiliti studija, zajednički procijeniti da li je realizacija Dodatne mrežne infrastrukture izvodljiva kao privatni interkonektori, sa ciljem minimiziranja efekata na prenosne tarife crnogorskih potrošača.

Operatori prenosnog sistema će uložiti maksimalne napore da se Prateće mrežne infrastrukture i Dodatne mrežne infrastrukture, koje su neophodne za optimalnu upotrebu Novog interkonekcionnog sistema, realizuju paralelno sa Novom interkonekcionom vezom.

Podjela prenosnog kapaciteta

Član 7

Prenosni kapacitet koji će biti na raspolaganju od Nove interkonekcione veze, a koji je analiziran u okviru Studije izvodljivosti i koji će imati ukupan prenosni kapacitet od 1000 MW, i relevantni ukupni prihodi od zagušenja biće podijeljeni na dva dijela, u odnosnoj nadležnosti za energetske sisteme Italije i Crne Gore, kao što slijedi:

- 80% prenosnog kapaciteta i prihodi od zagušenja za energetske sistem Italije
- 20% prenosnog kapaciteta i prihodi od zagušenja za energetske sistem Crne Gore

Član 8

Podjela prenosnog kapaciteta je dogovorena između Strana na osnovu procjene investicionih ulaganja pojedinih Operatora prenosnog sistema za izgradnju Nove interkonekcione veze i Pratećih mrežnih infrastruktura, uzimajući i u obzir potrebu obezbjeđenja adekvatnih koristi za potrošače Strana u dugoročnom periodu.

Član 9

Prenosni kapacitet Nove interkonekcione veze će biti ponuđen na tržište putem nediskriminirajućih tržišno-orijentisanih pravila, na osnovu odredbi koje će definisati državni organi Italije i Crne Gore.

Strane takođe potvrđuju da je uspješna implementacija sadržaja ovog Sporazuma direktno povezana sa i zavisi od odredbi i neophodnih modifikacija crnogorskog regulatornog okvira za prenos električne energije, radi njegovog usaglašavanja sa najboljim iskustvima prihvaćenim u EU.

Član 10

Strane su saglasne sa principom da će po isteku perioda od 40 godina od datuma početka rada Nove interkonekcije i priključka na mrežu u Crnoj Gori, putem pregovora dogovoriti novu proporciju podjele raspoloživog kapaciteta interkonekcije između italijanskog i crnogorskog energetskog sistema, na način koji će biti prihvatljiv za obje Strane. Period od 40 godina odgovara takođe amortizacionom periodu za podmorski kabal, uzevši u obzir tehničke i regulatorne kriterijume koji su usvojeni u Italiji.

Član 11

Strane su saglasne da ovaj Sporazum predstavlja i osnovu za povećanje kapaciteta kabla ukoliko se ukaže potreba, s tim da će se naknadno dogovoriti svi potrebni elementi: način investiranja, podjelu kapaciteta i prihoda od zagušenja i ostalo, na način prihvatljiv za obje strane.

Rješavanje sporova i stupanje na snagu

Član 12

Moguće nesaglasnosti u tumačenju ili primjeni ovog Sporazuma će se riješiti sporazumno, diplomatskim putevima, čuvajući duh konstruktivnog odnosa između ove dvije zemlje.

Član 13

Ovaj Sporazum podliježe potvrđivanju i stupa na snagu na dan razmjene instrumenata potvrđivanja.

U potvrdu gore navedenog, dolje potpisani predstavnici koji su za to propisno ovlašćeni, potpisali su ovaj Sporazum.

Potpisano u Rimu 6. februara 2010. godine, na crnogorskom, italijanskom i engleskom jeziku, pri čemu je tekst na svakom od ovih jezika autentičan, a u slučaju nesaglasnosti, preovladava tekst na engleskom jeziku.

Za Crnu Goru
Branko Vujović
Ministar ekonomije

Za Republiku Italiju
Claudio Scajola
Ministar za ekonomski razvoj

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore- Međunarodni ugovori“.

SU-SK Broj 01-292/6
Podgorica, 9. jula 2010. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 24. SAZIVA

PREDŠEDNIK

Ranko Krivokapić